

MINISTERSTWO INFRASTRUKTURY
SEKRETARIAT KRAJOWEJ RADY BEZPIECZEŃSTWA RUCHU DROGOWEGO

Informacja nt. Programu Likwidacji Miejsc Niebezpiecznych na Drogach

Od 2005 r. resort transportu realizuje *Program Likwidacji Miejsc Niebezpiecznych na Drogach*, który został podjęty w odpowiedzi na duże zagrożenie wypadkowe i zły stan bezpieczeństwa infrastruktury na drogach zarządzanych przez jednostki samorządu terytorialnego. Na drogach tych ginie ok. 60% wszystkich zabitych w wypadkach drogowych w Polsce. Program został zaplanowany na lata 2005-2009 i jest realizowany w formule partnerstwa pomiędzy administracją rządową - Ministerstwem Infrastruktury i wojewodami oraz samorządami. Program funkcjonuje w ramach *Krajowego Programu Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego GAMBIT 2005* jako element systemu wspierania działań lokalnych ze szczebla centralnego, gdyż niebezpieczna infrastruktura drogowa przyczynia się do ok. 34% wszystkich wypadków.

Celem Programu Likwidacji Miejsc Niebezpiecznych na Drogach jest zmniejszenie liczby wypadków i ich ofiar oraz liczby kolizji na drogach wojewódzkich, powiatowych, gminnych i miejskich poprzez przebudowę skrzyżowań i odcinków dróg, na których koncentrują się wypadki. Program ma również na celu rozpropagowanie pośród samorządów dobrych praktyk w zakresie poprawy bezpieczeństwa infrastruktury drogowej i zachęcenie ich do działania poprzez zapewnienie środków na miejsca wymagające pilnej przebudowy. Wojewodowie koordynują realizację zadań i przepływ środków do samorządów na terenie podległych im województw za pośrednictwem Koordynatorów wyznaczonych w urzędach wojewódzkich.

Nabór zadań do programu był przeprowadzony w drodze konkursu na podstawie opublikowanych kryteriów. Do realizacji zakwalifikowano rozwiązania, które mogły najskuteczniej poprawić bezpieczeństwo ruchu drogowego na danym terenie. Ministerstwo Infrastruktury dofinansowuje te inwestycje ze środków pożyczek Banku Światowego i Europejskiego Banku Inwestycyjnego poprzez refundację części nakładów poniesionych przez samorządy.

Do 31 grudnia 2007 r. we wszystkich województwach zostało już zakończonych 205 zadań o całkowitej wartości ponad 148 milionów złotych. W każdym kolejnym roku realizacji Programu zwiększała się liczba i wartość zadań oraz strumień refundacji przekazywanych samorządom. Poniższa tabela zawiera zestawienie liczby zadań i przepływów finansowych w poszczególnych latach.

Tabela 1. Przebieg Programu w latach 2005-2007

Rok	Zrealizowane zadania	Wartość zrealizowanych zadań (zł)	Przekazane refundacje (zł)
2005	49	9 287 564	4 052 724
2006	64	26 631 884	12 902 598
2007	92	105 913 330	44 373 623
RAZEM	205	148 183 104	61 328 945

Zadania, które dotychczas poddano ocenie, wykazały dużą skuteczność zapobiegania wypadkom i ofiarom w ludziach oraz charakteryzuje się wysoką stopą zwrotu z poniesionych nakładów. Na podstawie analizy przeprowadzonej po pierwszym roku funkcjonowania miejsc przebudowanych w 2005 r. stwierdzono średni spadek liczby wypadków o 66%, rannych o 68%, zabitych o 91%, a kolizji o 48%. Warto odnotować jest również zmniejszenie śmiertelności wypadkowej o dwie trzecie - z 9 zabitych na 100 wypadków do 3.

Z powodu wypadków drogowych każdego roku polskie społeczeństwo i gospodarka ponoszą straty szacowane na 30 miliardów złotych. Inwestowanie w zmniejszenie liczby wypadków, rannych, zabitych oraz liczby kolizji, oprócz zapobiegania ludzkim tragediom, przekłada się na wymierne korzyści ekonomiczne. W pierwszym roku przy nakładach inwestycyjnych netto w wysokości 7.017.578 złotych zostały osiągnięte korzyści na poziomie 38.810.000 złotych. Zatem korzyści przewyższyły nakłady 5,53 razy.

Oprócz tego Program przynosi szereg innych pozytywnych zjawisk, takich jak:

- aktywizacja władz samorządowych, mobilizacja funduszy i skanalizowanie wysiłków na konkretne działania redukujące zagrożenia mieszkańców w ruchu drogowym;
- poprawa wizerunku władz poprzez dbałość o bezpieczeństwo społeczności lokalnej;
- wzmacnianie i rozwój współpracy pomiędzy organami administracji państwowej i samorządami różnych szczebli;
- wzrost świadomości, promowanie dobrych praktyk oraz właściwego podejścia do brd pośród władz lokalnych, administracji drogowej i wykonawców;
- powstanie dodatkowej szansy rynkowej dla niewielkich przedsiębiorstw w regionie, gdyż duże firmy nie są zainteresowane kontraktami o niewielkiej wartości;
- stworzenie uznania dla działań poprawiających bezpieczeństwo ruchu drogowego w społecznościach lokalnych, unaocznienie mieszkańcom, że zastosowane rozwiązania służą ratowaniu zdrowia i życia ich samych oraz ich rodzin.

Doświadczenia i odczucia z realizacji Programu, zarówno w Ministerstwie, jak i pośród jednostek samorządu terytorialnego oraz wojewodów, są bardzo pozytywne. Realizacja zadań jest nagłaśniana w mediach o zasięgu lokalnym i regionalnym. Program cieszy się dużym powodzeniem wśród władz samorządowych i spotyka się z bardzo przychylnym odbiorem społeczności lokalnych.

Kontakt w sprawach Programu:

Krzysztof Jamrozik
Koordynator Programu Likwidacji
Miejsc Niebezpiecznych na Drogach
kjamrozik@mt.gov.pl